

известно разстояние една от друга и се разполагали като по улички в града, откъдето и самото название (лавра - път, уличка). Отшелниците в първия и последния ден на седмицата се събирали заедно на богослужение. В останалите дни пазели безмълвие. Ако някой не идвал на общите събирания, заключавали, че е болен, и някои от братята били пращани да го посетят. Животът в лаврите бил много по-труден, отколкото в общежитията и към подвига на мълчанието пристъпвали само подготвилите се в общежитията. "Встъпилите в монашество, казва Кирил Скитеполски, живеели в началото в манастир и изпълнявали в него монашеските задължения, а тези, които вече достигнали някакво съвършенство в подвижническия живот, се премествали в килии."

Така Египет станал разсадник на монашеството. "Никъде, по думите на Евсевий Кесарийски, словата на евангелското учение не проявили над никого своята сила така, както в Египет." Явно, не случайно древният Египет от старо време се замислил над безсмъртието и вечността. "Меланхоличният и тържествен вид на природата на Египет, казва един руски пътешественик, вечно ясното небе, строгият характер на пирамидното изкуство, ужасното разрушение до основи на грамадни здания, превишаващи силите на човека, толкова велик и толкова славен, и накрая, където и да погледнем, навсякъде поразително изпълнение на пророчествата - всичко това неволно привежда мислещия човек към съзерцателен живот" (Авраам Сергеевич Норов, Путешествия по Египту, т. II, Спб. 1854, с. 350).

"Радвай се, верний Египте, пее св. Църква. Радвай се Ливия преподобна! Радвай се Тиваидо избрана!"

В скоро време монашеството се разпространило и извън пределите на Египет. В Палестина основатели на монашеството били св. Харитон Изповедник и св. Иларион. Св. Харитон, пострадал при император Аврелиан (270-275), основал в Палестина знаменитата Фаранска лавра, лаврата близо до Йерихон, в пещерата на Четиридесетдневната планина (планината на изкушението) и лаврата Сука. Св. Иларион, ученик и подражател на св. Антоний, се подвизавал 50 години в пустинята близо до Газа. Тук били основани обители, от които през VI век се славили: киновията на авва Серид, близо до която живеели знаменити отшелници в своите самотни килии, на св. Варсануфий и Йоан, и киновията на авва Доротея в околностите на Газа и Маюм.

III

Пустинята на светия град

От всички палестински местности най-много се прославяла със своите обители така наречената "пустиня на светия град", която по своя характер напълно оправдавала названието "ужасът". Ето как я описва един писател от ново време: "Юдейската пустиня е безплодна. Състои се от планински долини. На някои места тя е сурова и страшна. Поради земетресения и геологически преобразования в скалите тук са се образували цепнатини и проходи,